2021070101.017 10:13 0002

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Op 8 juni jl. werd de Nota van wijziging Wet Transparantie Maatschappelijke Organisaties (WTMO) in consultatie gebracht. Belanghebbenden kunnen tot en met dinsdag 29 juni commentaar geven op het wijzigingsvoorstel.

Het bestuur van de Burkens'stichting maakt graag gebruik van deze mogelijkheid.

Wij vinden het van groot belang dat er in ons land vrijheid en ruimte is voor maatschappelijke organisaties om zich in te zetten voor het algemeen belang.

Doel van de WTMO is om ongewenste geldstromen aan te pakken. Enerzijds door deze transparant te maken, anderzijds door te kunnen ingrijpen in de financiële middelen van een organisatie. Maatschappelijke organisaties kunnen verplicht worden inzage te geven in herkomst, omvang en doel van hun donaties aan burgemeesters en Openbaar Ministerie (OM). Met de Nota van wijziging wordt deze inzageverplichting wel zwaar aangepast. De inzageverplichting geldt dan voor *alle* donaties, ongeacht de herkomst. Dit betekent een forse verruiming van de inzageverplichting. Het is daarom van groot belang dat alleen op vooraf volstrekt heldere, concreet omschreven en toetsbare gronden door de burgemeester en het OM medewerking van de betrokken organisatie kan worden geëist. Wat is openbare orde? Wat is behoorlijk bestuur? Wanneer is sprake van ernstige twijfel of de wet of de statuten wel te goeder trouw worden nageleefd, dan wel het bestuur naar behoren wordt gevoerd?

De Nota van wijziging voorziet in een nieuwe bevoegdheid van het OM, namelijk de rechtbank te vragen in te grijpen in de geldstromen van een organisatie. Wij hebben er begrip voor dat de overheid wil optreden als er sprake is van financiering van activiteiten gericht op de ondermijning van onze rechtsstaat. Dergelijke activiteiten moeten worden voorkomen en effectief ingrijpen is dan noodzakelijk.

Wij vragen ons wel af, of de overheid op basis van bestaande wet- en regelgeving niet nu ook al kan ingrijpen. Is deze wet echt noodzakelijk?

Als de conclusie is dat deze WTMO echt nodig is om maatregelen te nemen, dan moet dit wel gepaard gaan met de grootst mogelijke zorgvuldigheid. De benadering dat het de rechter moet zijn die toetst of de door het OM verzochte maatregelen noodzakelijk en passend zijn (art. 4a) is de juiste. Maar essentieel is dat het voor ons volstrekt duidelijk moet zijn op basis van welke criteria de rechter tot het oordeel van (dreiging van) ondermijning van de rechtsstaat kan komen. Met andere woorden: op basis waarvan kan de rechter tot het oordeel komen dat 'aannemelijk' is dat de Nederlandse democratische rechtsstaat wordt ondermijnd?

Tot slot hebben wij zorgen over de rechtsbescherming van organisaties. Het lijkt erop dat er zware sancties kunnen worden opgelegd – verbod op ontvangst van donaties, verbeurdverklaring – zonder waarborgen van rechtsbescherming die bij dergelijke sancties in het strafrecht wel gelden.

Kortom: ingrijpen in de bewegingsruimte en de autonomie van maatschappelijke organisaties kan alleen als volstrekt helder is op welke zwaarwegende gronden dit gebeurt en er sprake is van voldoende rechtsbescherming.

Wij verzoeken u met onze bezwaren en zorgen rekening te houden.
Voor het bestuur,

Penningmeester Burkens'stichting.

138

Gezien scankamer
JenV
30 JUNI 2021

FMHaaglanden
30 JUNI 2021
Ontvangen

Ministerie van Justitie
en Veiligheid
Postbus 20301
2500 EH. Den Haag

A1DHV #X830X0X#00#0000#

2021 07 01 . 017 10 . 13 0003

2111 BK, Aerdenhout